

ĐỀ CHÍNH THỨC

(Đề có 02 trang)

I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)

Đọc văn bản sau và thực hiện yêu cầu bên dưới:

VỀ ĐẸP TRIẾT LÝ TRONG TRÍCH ĐOẠN
“BÀI HỌC ĐƯỜNG ĐỜI ĐẦU TIÊN”

(1) *Yếu tố triết lý được sử dụng một cách hợp lý, hiệu quả đã mang đến nhiều giá trị đặc sắc cho trích đoạn “Bài học đường đời đầu tiên”.*

(2) *Trước hết, trong tổ chức truyện, yếu tố triết lý làm cho câu chuyện thêm phần hấp dẫn, gợi dẫn sự tò mò, gợi mở nhiều liên tưởng cho độc giả. Đó là trường hợp Dế Mèn trước khi kể lại “câu chuyện ân hận đầu tiên” của mình đã liên tục suy nghiệm về nó qua hai lời văn đầy chất triết lý: “Hung hăng, hống hách lão chỉ tổ đem thân mà trả nợ cho những cử chỉ ngu dại của mình thôi” và “Thế mới biết, nếu trót đã không suy tính, lỡ xảy ra những việc đại dột, dù về sau có hối cũng không thể làm lại được”. Rõ ràng, tuy mang tính triết lý sâu xa nhưng các lời văn trên hàm chứa nhiều thông tin quan trọng: Đã có một hậu quả nghiêm trọng xảy ra mà nguyên nhân là do sự “hung hăng”, “hống hách”, “không suy tính”. Chính sự hé lộ này sẽ gợi ý cho độc giả một câu chuyện hấp dẫn sắp sửa được kể, khiến bạn đọc tò mò, không thể không đọc tiếp để tìm ra nguyên nhân và hậu quả của câu chuyện.*

(3) *Ngoài ra, trong xây dựng nhân vật, yếu tố triết lý giúp cho tính cách của nhân vật trở nên sâu sắc, toàn vẹn hơn. Qua lời khuyên đầy triết lý của Dế Choắt ở cuối đoạn trích, người đọc có thể nhận ra ở nhân vật này lòng bao dung, độ lượng, vị tha và sự từng trải, dù Choắt bằng tuổi Mèn. [...]. Còn khi kể lại câu chuyện về “bài học đường đời đầu tiên”, Dế Mèn đã trải qua những ngày tháng phiêu lưu đi qua nhiều nơi, gặp gỡ nhiều loài, trải nghiệm, học hỏi được nhiều điều mới mẻ. Lúc này, tuy vẫn còn tràn đầy nhiệt huyết tuổi trẻ nhưng Dế Mèn không còn là anh đế nông cuồng, liều lĩnh như thuở mới vào đời. Mèn đã trưởng thành, chín chắn, trải việc đời và nhìn nhận mọi thứ một cách sâu sắc hơn. Đó là lý do mà trong ngôn ngữ kể chuyện của Dế Mèn, chất triết lý được thể hiện rất đậm nét, thậm chí ở nhiều nơi, Mèn kể chuyện như một nhà hiền triết.*

(Theo Phong Lê, “Tô Hoài: Những điều còn phải viết”; dẫn theo

“Tọa đàm Tô Hoài nhà văn của mọi lứa tuổi”, NXB Kim Đồng, 2020, tr.38.)

* **Chú thích:** “Bài học đường đời đầu tiên” là một phần trích trong truyện Dế Mèn phiêu lưu ký (Tô Hoài).

Câu 1 (1,0 điểm): Xác định ý kiến lớn và 01 ý kiến nhỏ trong văn bản.

Câu 2 (1,0 điểm): Xác định mục đích của văn bản và nhận xét cách trình bày các ý kiến lớn, ý kiến nhỏ trong việc thể hiện mục đích của văn bản.

Câu 3 (1,0 điểm): Chỉ ra 01 lí lẽ và nêu tác dụng của lí lẽ trong phần in đậm ở đoạn (3).

Câu 4 (1,0 điểm): Chỉ ra 01 bằng chứng và nêu tác dụng của bằng chứng trong phần in đậm ở đoạn (2).

Câu 5 (1,0 điểm): Nêu công dụng của dấu chấm lửng trong đoạn (3).

Câu 6 (1,0 điểm): Từ việc đọc văn bản trên, hãy nêu 02 kinh nghiệm của em khi viết một bài văn nghị luận phân tích tác phẩm văn học.

II.VIẾT (4,0 điểm)

Hãy viết bài văn biểu cảm về một trải nghiệm đáng nhớ dưới mái trường đã để lại cho em ấn tượng sâu sắc.

-Hết-

(Học sinh không sử dụng tài liệu. Giám thị không giải thích gì thêm)